

disse Tal ere dragne frem — om, at her er Plads nok til, at Rigsdagen kan indrette sig, saaledes som den har Krav paa og ønsker at gøre. — Et andet praktisk Hensyn, som jeg vil fremhæve her, og som er imødekommet, fordi det har ligget mig paa Sinde at imødekomme det — og de tidligere Forhandlinger bære Vidnesbyrd om, at Ønskeligheden deraf deles af mange —, er dette, at begge Rigsdagens Ting faa deres Sale og vigtigste Fællesværelser i samme Etage. Dette var ikke fyldstgjort i Nyrops Projekt, og det var en af mine Hovedindvendinger mod dette, men det er fyldstgjort baade i Clemmensens og i Thorvald Jørgensens Projekt. Det fremmer jo Samlivet mellem Tingene, og det ville de, der have været i Rigsdagen, medens den var paa Christiansborg — hvor ogsaa jeg, ganske vist i en anden Egenkab, har været knyttet til Rigsdagen —, sikkert længes tilbage til. Det vil være fremmende for det gode Forhold mellem Tingene, som vi alle maa ønske bevaret og yderligere udviklet.

Endelig skal jeg fremhæve et tredje praktisk Hensyn, nemlig det, at der fra Rigsdagslokalerne, saaledes som de her ere projekterede, vil være en saa overordentlig nær Forbindelse over til Regeringsbygningen, baade til den nuværende og, hvis man tænker sig det gamle kongelige Biblioteks Bygning blive indrettet til Regeringsbygning, ogsaa over Løngangen til denne. Det er netop dette, jeg har lagt Vægt paa, og det er af Hensyn dertil, at jeg har holdt paa at bevare disse Bygninger, idet jeg, hvad Hensynet til Færdselen angaar, mener, at der er taget tilstrækkeligt Hensyn dertil, ved at den underste Etage udleveres, enten Færdselen nu skal ske gennem Porte eller imellem Piller, hvorom Arkitekten maa have det sidste Ord. Den øverste Etage bør der imidlertid holdes paa fremdeles af de Grunde, jeg her har nævnt.

For saa vidt man endnu maatte have Indvendinger at gøre imod den praktiske Indretning af Rigsdagens — og jeg tilføjer: ogsaa af de andre — Lokaler i det ny Slot, er der jo forbeholdt Adgang til, at der kan foretages Ændringer, ogsaa efter at denne Beslutning er tagen. Dette forbeholdt jeg mig allerede i Bemærkningerne til Forslaget til Beslutning, saaledes som det blev fremsat i det andet Ting, og jeg forbeholdt mig det endvidere under første Behandling i det andet Ting, hvor jeg erklærede, at det var min Agt, naar Forslaget var endelig vedtaget, at

nedsætte et Byggeudvalg, hvori Repræsentanter for de Institutioner, der skulde benytte Lokalerne, vilde faa Sæde, saaledes at der efter Forhandling med dette kunde ske den Fordeling af Rummene, som maatte findes praktisk og hensigtsmæssig. Dette har fundet sit mere formelle Udtryk i Forslagets Litra c, hvor dette fastslås. Jeg skal hertil føje, at jeg jo havde tænkt mig, naar jeg skulde til at gøre Alvor af denne Sag, at henvende mig til Rigsdagens Formænd med Anmodning om at tage Sæde i et saadant Byggeudvalg. Men skulde noget af Tingene nære Ønske om en anden eller andre Repræsentanter end dets Formænd til dette Byggeudvalg, skal jeg heller ikke have noget imod det at indvende. Kun beder jeg taget det Hensyn, at dette Udvalg ikke bliver for stort, da dette for meget vilde vanskeliggøre dets Forhandlinger.

Det tredje Hensyn, man mulig vil kræve iagttaget, inden man tager Stilling til et Projekt som dette, var det, jeg nævnte som Værdigheds- eller Etikettehensynet. Jeg tror, man kan overdrive dette. Er man enig om, at de tre Institutioner skulle have Plads indenfor samme Bygning, under samme Tag, og er man klar over, at hver faar den Plads, det Rumfang, den behøver, saa har det for mig ikke saa stort at sige, hvorledes Værdigheden og Etiketten er sket Fyldst. Men jeg tror dog at turde hævde, at hvor megen Vægt man end lægger paa dette, vil man ikke kunne fremsætte nogen begrundet Indvending mod det foreliggende Projekt. Den overordentlige Vægt, man netop ud fra denne Betragtning fra en enkelt Side i det andet Ting har lagt paa Værdighedshensynet, har givet sig Udtryk i Kravet om, at Delingen af Slottet skulde ske efter Midtlinien af dets Façade mod Slotspladsen. Men det vilde ikke indeholde nogen Ligestilling, tværtimod, det vilde være at give Kongen for lidt, og jeg kan virkelig heller ikke skønne, at det har nogen reel Begrundelse. Værdigheden, synes mig, er nu tilstrækkelig respekteret gennem de Façader, der ere projekterede og gennem den hele Maade, hvorpaa de forskellige Institutioner ere placerede i det ny Slot.

Jeg tillader mig altsaa at anbefale dette Projekt til det høje Tings Vedtagelse, ikke blot fordi det opfylder enhver af de Betingelser, der bleve opstillede i Loven af 1903, men ogsaa fordi jeg tror, at det fyldstgør de Krav, man med Rette kan